

Співробітництво в галузі енергетики

Енергетичне співробітництво є важливим аспектом відносин між ЄС і Україною, оскільки Україна найважливіша транзитна країна у ланцюжку газопостачань до Європи. Через енергетичну інфраструктуру України в Європу транспортується 80% газу з Росії, що складає 20% газу, який споживають країни ЄС. Після серйозних перебоїв у газопостачанні до Європи, що мали місце в січні 2009 року, ЄС і Україна домовилися про співпрацю щодо модернізації української газотранспортної системи, зокрема механізмів обліку та звітності щодо транзиту газу через українську систему. На інвестиційній конференції, що відбулась на високому рівні між ЄС та Україною у березні 2009 року, було прийнято спільну декларацію, у якій обумовлюються ряд ключових зобов'язань щодо реформування, а також умови надання необхідних інвестицій в енергетичну інфраструктуру України і допомоги з інтегруванням газового сектору України у внутрішній енергетичний ринок ЄС. У вересні 2010 р. Україна приєдналася до Європейського енергетичного співтовариства. Це дозволить синхронізувати політику України в енергетичній сфері з відповідною енергетичною політикою ЄС. Європейський Союз пообіцяв виділити 82 млн. євро на програму секторальної бюджетної підтримки в енергетичній сфері. Перший транш у розмірі 40 млн. євро було надано двома частинами (в грудні 2008 р. та вересні 2009 р.) Надання другого траншу у розмірі 42 млн. євро залежатиме від досягнутих результатів, які оцінюватимуться за переліком певних показників.

Впровадження змін

Європейський Союз допомагає поліпшити життя місцевого населення в деяких найбільш депресивних регіонах України. В Луганському регіоні, розташованому на сході України поблизу кордону з Росією, рівень життя є одним з найнижчих в Україні. У Свердловську ЄС допомагає ремонтувати школи, дитячі садки та лікарні. Володимир Клещенко, директор однієї з середніх шкіл міста, висловив подяку ЄС за фінансування проекту реконструкції: «Через холоди ми власними силами почали потроху замінювати вікна на пластикові. Проте коли до справи долучився ЄС, робота була завершена надзвичайно швидко — протягом 9 місяців усі вікна були замінені на пластикові. Також була замінена система опалення, при цьому на бойлер була надана гарантія на 50 років». Олексій Іванов, головний лікар міської лікарні додав: «Тепер наша лікарня — це чудова, тепла та сучасна будівля, де наші пацієнти відчувають себе комфортно». Детальніше див. на <http://www.ssr.org.ua/>

Найважливіші етапи

- 1994** Підписання Угоди про партнерство та співробітництво
- 1998** Набуття чинності Угоди про партнерство та співробітництво
- 2003** Приєднання до Європейської політики сусідства
- 2005** Підписання Плану дій між ЄС та Україною
- 2007** Початок переговорів про нову Угоду про асоціацію
- 2008** Набуття чинності угоди про спрощений візовий режим між ЄС та Україною
Початок переговорів щодо поглибленої повномасштабної Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС
Вступ України до СОТ
Закінчення терміну УПС (Угоди про партнерство та співробітництво), яка проте, залишається чинною до підписання Угоди про асоціацію
Початок діалогу між ЄС та Україною щодо безвізового режиму
- 2009** Запровадження ініціативи ЄС «Східне партнерство»
Затвердження Порядку денного асоціації, який замінює собою План дій між ЄС та Україною, підписаний у 2005 році
- 2010** Затвердження спільного переліку пріоритетів, як частини Порядку денного асоціації
Україна приєдналася до Договору про енергетичне співтовариство

Докладніша інформація

Представництво ЄС в Україні

<http://ec.europa.eu/delegations/ukraine>

Веб-сторінка інформаційного центру ЄІСП щодо співпраці з Україною

<http://www.enpi-info.eu/countryeast.php?country=62>

Звіт ЄС про співпрацю з Україною (станом на 2010 рік)

http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/progress2010/sec10_524_en.pdf

Стратегічний документ щодо України в рамках ЄІСП на 2007-2013 рр.

http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/enpi_csp_ukraine_en.pdf

Національна індикативна програма ЄІСП для України на 2011-2013 рр.

http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/2011_enpi_nip_ukraine_en.pdf

Порядок денний асоціації між ЄС та Україною (2009 р.)

http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/docs/2010_eu_ukraine_association_agenda_en.pdf

Програми Twinning, TALEX, SIGMA в Україні

<http://twinning.com.ua/index.php>

Спільна декларація, прийнята на саміті «Східне партнерство» у Празі (травень 2009 р.)

http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/090507_prague_declaration_of_the_eastern_partnership_summit_uk.pdf

Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні

<http://www.eubam.org/>

Представництво Європейського Союзу в Україні

вул. Кругло-Університетська, буд. 10
Київ, 01024 Україна

Телефон: +380 (44) 390 8010

Факс: +380 (44) 253 4547

Електронна пошта:

delegation-ukraine@ec.europa.eu

Публікацію підготовлено за підтримки Інфоцентру ЄІСП
© Європейський Союз, 2010

ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ ДОБРОБУТУ

Європейський Союз Та Україна

Представництво
Європейського Союзу в Україні

Спільні цілі

З 1998 року відносини між ЄС та Україною регулюються **Угодою про партнерство та співробітництво**. Ця угода діятиме до підписання нової Угоди про асоціацію, переговори щодо якої наразі тривають. Нова **Угода про асоціацію** створить умови для подальшого поглиблення політичної асоціації та економічної інтеграції України в ЄС, і її метою є зміцнення демократичних реформ.

Укладення поглибленої повномасштабної **Угоди про вільну торгівлю** також поступово сприятиме інтеграції України у внутрішній ринок ЄС та ухваленню відповідного законодавства ЄС.

Зв'язки між **Європейським Союзом** (ЄС) та **Україною** стабільно розвиваються з початку 1990-х років зі значним посиленням співпраці після прийняття Плану дій у лютому 2005 року. Спільно узгоджений Порядок денний асоціації, який у листопаді 2009 року замінив собою **План дій**, забезпечує

підготовку України до нової Угоди про асоціацію завдяки, зокрема, постійним зусиллям з боку ЄС у процесі демократизації та впровадженні ринкових і соціальних реформ в Україні.

ЄС є головним торговельним партнером України — у 2008 році обсяг двосторонньої торгівлі досяг 39,6 млрд. євро. У 2009 році було проведено п'ять раундів переговорів щодо впровадження поглибленої повномасштабної **Угоди про вільну торгівлю** між Україною та ЄС. Починаючи з 2008 року для громадян України діє спрощений візовий режим із ЄС. На сьогодні продовжується **двосторонній діалог** зі створення умов для запровадження безвізового режиму у довготривалій перспективі.

Україна є найважливішою транзитною країною у ланцюжку поставок газу до Європи. На інвестиційній конференції, що відбулась на високому рівні у березні 2009 року, **ЄС і Україна** домовилися співпрацювати у напрямку модернізації української газотранспортної інфраструктури. Україна приєдналася до **Договору про енергетичне співтовариство** у вересні 2010 року.

Пріоритети співпраці

Визначення цілей

Стратегічний документ щодо України

(на 2007–2013 рр.), підготовлений Європейською Комісією, охоплює політичне, економічне та соціальне становище в Україні. У ньому перелічено основні цілі ЄС щодо співпраці. Документ було розроблено у тісній співпраці з українською владою і впроваджено **Планом дій щодо ЄПС** (Європейської політики сусідства) (до 2009 р.) та новими ініціативами програми Східного партнерства. У рамках Порядку денного асоціації ЄС і Україна спільно прийняли узгоджений перелік із 78 пріоритетних напрямків дій на 2010 рік у таких сферах: політичний діалог, зовнішня політика та політика безпеки, правосуддя, безпека та свобода, торгівля та співпраця в енергетичній сфері, державні закупівлі, співпраця в інших секторах (навколишнє середовище, транспорт, фінансові послуги, оподаткування). Метою Порядку денного асоціації є підготовка України до нової Угоди про асоціацію з ЄС.

Пріоритети Національної індикативної програми (2011–2013 рр.)

На період з 2011 до 2013 року Національна індикативна програма фінансує три пріоритетні сфери в Україні через «Європейський інструмент сусідства та партнерства» (ЄІСП). Загальний обсяг асигнувань складає 470,05 млн. євро, з яких 43,37 млн. євро виділено на Програму всеохоплюючої інституційної розбудови.

Пріоритетні галузі, визначені в Національній індикативній програмі (НІП):

- **Ефективне управління та верховенство закону** (20–30%), підтримує зміцнення правосуддя, свободи та безпеки, інтегрованого управління кордонами, реформу державного управління та управління державними фінансами, роззброєння;
- **Сприяння** набуттю чинності Угоди про асоціацію та поглибленої повномасштабної Угоди про вільну торгівлю (FTA) між Україною та ЄС (25–35%);
- **Сталий розвиток** (45–55%), підтримує співпрацю у сфері енергетики, навколишнього середовища та зміни клімату, транспорту, регіонального та сільського розвитку.

Інструменти співробітництва з багатьма країнами

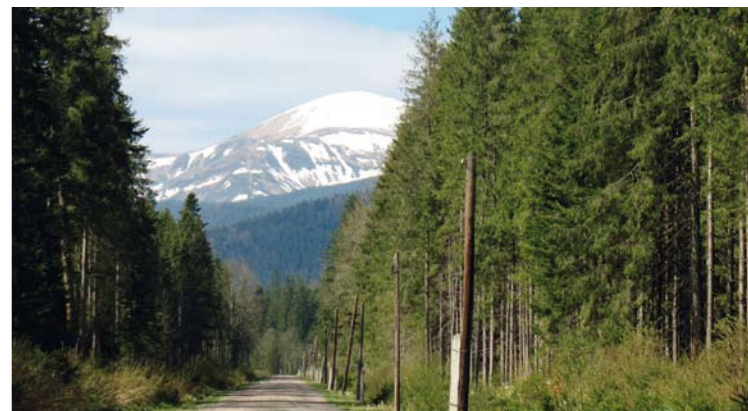
Інвестиційний механізм сусідства (ІМС) — спрямований на мобілізацію додаткових коштів на інфраструктурні проекти в країнах-сусідах (енергетика, навколишнє середовище та транспорт, розвиток малих і середніх підприємств та інфраструктури у соціальній сфері).

- **SIGMA** (Підтримка вдосконалення урядування та управління) є спільною ініціативою ЄС і ОЕСР (Організації економічного співробітництва та розвитку). Програма націлена на зміцнення державного управління в таких сферах, як адміністративна реформа, державні закупівлі, етика державної служби, боротьба з корупцією, а також зовнішній і внутрішній фінансовий контроль.
- **TAIEX** (Технічна допомога та інформаційний обмін) — програму було запропоновано в 2006 році для країн, охоплених програмою ЄІСП. В рамках програми надається короткострокова допомога та консультації щодо зближення законодавства у країнах-партнерах ЄС із законодавством ЄС.
- **Twinning** є ініціативою ЄС, спрямованою на допомогу країнам-учасникам програми ЄПС (Європейської політики сусідства) у напрацюванні необхідних навиків та досвіду щодо прийняття, впровадження і дотримання законодавства ЄС. В рамках проектів відбувається спільна робота експертів з державного управління із країн-членів ЄС та державних службовців із країн-бенефіціарів з метою зміцнення співробітництва. Станом на липень 2010 року в Україні було завершено 11 проектів ЄС Twinning, 8 таких проектів тривають зараз і більше десяти знаходяться на стадії підготовки.

Допомога ЄС Україні

За роки незалежності України, починаючи з 1991 року, загальна сума допомоги з боку ЄС Україні склала 3,0979 млрд. євро. Основна частина цієї допомоги (близько € 1,4 млрд.) була надана в рамках таких програм ЄС, як TACIS і, починаючи з 2007 року, — в рамках «Європейського інструменту сусідства та партнерства».

Іншими значними фінансовими інструментами стали такі програми, як ядерна програма TACIS (687,2 млн. євро) та програма макрофінансової допомоги (€ 675 млн. протягом 1991–1999 рр.). У 2009 році загальний обсяг допомоги ЄС Україні склав 128,6 млн. євро. З цієї суми 116 млн. євро було виділено на Національну програму ЄІСП, 12 млн. — на програму ЄІСП для східного регіону і 0,6 млн. євро — на програму з питань прав людини (ЕІДПЛ).

Як діє допомога ЄС

Україна користується перевагами **Європейського інструменту сусідства та партнерства** (ЄІСП), що почав діяти у січні 2007 року. ЄІСП замінив собою дві попередні програми допомоги — TACIS для східних країн-сусідів та програму MEDA для південних країн-сусідів.

Інші механізми співпраці

- **Європейський інструмент з питань демократії та прав людини** (ЕІДПЛ) — підтримка свободи, демократії, поваги до прав людини та верховенства закону;
- **Інструмент макрофінансової допомоги** (МФД) — забезпечення балансу платежів і бюджетної підтримки середньострокових кредитів і грантів (з МВФ і Світовим банком);
- **Транскордонне співробітництво** (СВС) — спрямоване на зміцнення співробітництва між країнами-членами ЄС та країнами-партнерами вздовж зовнішнього кордону Європейського Союзу.